

کتابگیری: ۲۰۰۹۰۶۴

سوره

www.ketab.ir

راهنمای عملی نگارش طرح درس

نویسندگان:

دکتر محرم آقازاده، محرم نقی زاده

سرشناسه	:	آقازاده، محرم، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مدارس یادگیرنده مرآت، راهنمای عملی نگارش طرح درس / محرم آقازاده و محرم نقی زاده.
مشخصات نشر	:	تهران: موسسه مدارس یادگیرنده مرآت، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۶ ص:؛ ۲۲×۲۹ س. م.
شابک	:	978-622-99021-4-1
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	برنامه ریزی درسی
موضوع	:	معلمان - - مشارکت در برنامه ریزی درسی
شناسه افزوده	:	نقی زاده، محرم، ۱۳۵۴ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ م۴ / ۱۰۲۷ LB
رده بندی دیویی	:	۳۷۱ / ۳۰۲۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۱۷۴۳۶۱

مدارس یادگیرنده مرآت

هفتم، ملی نگارش طرح درس

ناشر	:	موسسه مدارس یادگیرنده مرآت
مؤلفان	:	دکتر هجره آقازاده، محرم نقی زاده
صفحه آرایی	:	نرگس گودرزی
طراحی جلد	:	مریم گوماریان
لیتوگرافی	:	اندیشه برتر
چاپ و صحافی	:	اندیشه برتر
نوبت چاپ	:	اول، ۱۳۹۷
تیراژ	:	۲۰۰۰
قیمت	:	۳۵۰،۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، ابتدای خردمند شمالی، ساختمان شماره ۸۰
تلفن: ۰۲۱-۸۵۶۷۰ پیامک: ۰۲۱۸۵۶۷۰ پایگاه اینترنتی: www.meraat.ir

دفتر مرکزی مرآت

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان تجاری ناشران، پلاک های ۲۷۵ و ۲۷۷
تلفن: ۸ - ۶۶۴۷۵۱۰۷

پایگاه مرآت

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه کپی برداری یا نقل مطالب بدون اجازه کتبی ناشر پیگرد قانونی دارد.

۷	مقدمه ناشر
۸	کتاب دوره (دوره آموزش الکترونیک این کتاب)
۹	مقدمه مؤلفان
۱۱	درآمدی بر نگارش طرح درس
۱۵	چگونه این کتاب را بخوانیم؟
۱۶	نقشه مفهومی

بخش اول: آشنایی با کتاب راهنمای عملی نگارش طرح درس

۲۱	فصل ۱: آشنایی با طرح درس
۲۲	مقدمه
۲۲	کارکردهای طرح درس
۲۳	درس چیست؟
۲۳	طرح درس و برنامه درسی
۲۴	تعاریف برنامه درسی
۲۵	طرح درس و کتاب درسی
۲۶	دلایل نیاز به طرح درس کدام است؟
۲۶	چه زمانی باید به تهیه طرح درس اقدام کرد؟
۲۶	مخاطبان کتاب حاضر
۲۶	هدف از نگارش این کتاب چیست؟

۲۷	فصل ۲: نگاهی اجمالی به تدریس
۲۸	هدف‌های یادگیری فصل
۲۸	نگاه کلی
۲۸	رویکرد نظام‌دار در این کتاب
۲۹	مراحل فرایند تدریس
۳۰	فرایند نگارش یا تهیه طرح درس
۳۲	خلاصه فصل
۳۲	سؤال‌ها و تمرین‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۳۲	خواندنی‌های پیشنهادی

بخش دوم: ساختار و عناصر طرح درس

۳۵	فصل ۳: بررسی ساختار طرح درس
۳۶	هدف‌های یادگیری فصل
۳۶	نگاه کلی
۳۸	طرح درس‌های نیمه‌ساخته
۳۸	بررسی ساختار طرح درس
۳۸	انواع ساختار طرح درس

۶۳	طرح درس ترجیحی
۶۸	راهنمای تکمیل طرح درس مبتنی بر رویکرد تلفیقی و موقعیت‌محور
۶۹	طرح درس بش
۷۲	سازگارسازی
۷۳	خلاصه فصل
۷۳	سؤال‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۷۳	خواندنی‌های پیشنهادی
۷۵	فصل ۴: تعیین اهداف آموزشی
۷۶	هدف‌های یادگیری فصل
۷۶	نگاه کلی
۷۷	نقش اهداف
۷۷	چگونه اهداف عینی آموزشی را تدارک کنیم؟
۸۵	خلاصه فصل
۸۵	سؤال‌ها و تمرین‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۸۵	خواندنی‌های پیشنهادی
۸۷	فصل ۵: سازماندهی محتوای آموزشی
۸۸	هدف‌های یادگیری فصل
۸۸	نگاه کلی
۸۸	اصول یادگیری
۸۹	اصول هشت‌گانه یادگیری
۹۰	اصول سازماندهی محتوا
۹۲	طراحی آموزشی
۹۲	شرح دوره آموزشی
۹۶	طرح درس‌های دوره‌های آموزشی در یک نگاه
۱۰۲	خلاصه فصل
۱۰۲	سؤال‌ها و تمرین‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۱۰۲	خواندنی‌های پیشنهادی
۱۰۳	فصل ۶: انتخاب روش‌ها و فنون تدریس
۱۰۴	هدف‌های یادگیری فصل
۱۰۴	نگاه کلی
۱۰۴	انواع روش‌های تدریس
۱۰۵	روش‌های تدریس
۱۱۸	چگونگی انتخاب روش‌های تدریس
۱۲۱	مهارت‌های تدریس چگونه به دست می‌آیند؟
۱۲۲	خلاصه فصل
۱۲۲	سؤال‌ها و تمرین‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۱۲۲	خواندنی‌های پیشنهادی

۱۲۳	فصل ۷: تولید یا انتخاب مواد کمک آموزشی
۱۲۴	هدف‌های یادگیری فصل
۱۲۴	نگاه کلی
۱۲۴	انواع مواد کمک آموزشی
۱۲۷	بسته مدیریت کلاسی و اسناد بالادستی آموزش و پرورش
۱۲۹	تولید مواد کمک آموزشی
۱۳۱	خلاصه فصل
۱۳۱	سؤال‌ها و تمرین‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۱۳۲	خواندنی‌های پیشنهادی
۱۳۳	فصل ۸: سنجش آموخته‌های دانش‌آموزان
۱۳۴	هدف‌های یادگیری فصل
۱۳۴	نگاه کلی
۱۳۵	تدوین مواد آزمون
۱۴۲	دستورالعمل‌هایی برای معلم
۱۴۳	دستورالعمل‌های ویژه دانش‌آموز
۱۴۴	نگارش آزمون‌های دانش‌محور
۱۴۸	تقویت پایایی آزمون‌ها
۱۴۹	استفاده اخلاقی از آزمون
۱۵۱	خلاصه فصل
۱۵۱	سؤال‌ها و تمرین‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۱۵۱	خواندنی‌های پیشنهادی
۱۵۳	فصل ۹: چگونه طرح درس ننویسیم
۱۵۴	هدف‌های یادگیری فصل
۱۵۴	نگاه کلی
۱۵۴	یک نکته درباره نقد طرح درس
۱۷۴	سؤال‌هایی برای یادگیری اثربخش‌تر
۱۷۴	خواندنی‌های پیشنهادی
۱۷۵	مجموعه کتاب‌های مدارس یادگیرنده برای مدارس یادگیرنده

باسمه تعالی

○ مقدمه ناشر

«جهانی فکر کردن و منطقه‌ای عمل کردن» یا «کلان فکر کردن و جزئی عمل کردن» عبارت نغزی است که کمابیش آن را شنیده‌ایم. تفکر به اطلاعات نیاز دارد و فکر کردن بدون اطلاعات همان قدر ناصواب است که اطلاعات بدون فکر. برای اینکه جهانی فکر کنیم، به اطلاعات جهانی نیاز داریم. در مسیر تفکر راهبردی، داشتن تصویری از کل بسیار اهمیت دارد. کسانی می‌توانند راهبردی بیندیشند، برنامه‌ریزی کنند و به عمل برسند که تصور مناسبی از کل داشته باشند. هر جزئی باید بتواند خود را در کل بازتعریف کند. بر این اساس، کسب مهارت ادراکی برای معلمان، مدیران و تصمیم‌سازان به منظور دستیابی به تصویری شفاف از کل، اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. این کتاب با هدف برانگیختن فرهنگیان و تصمیم‌سازان به کلان فکر کردن و ایجاد و تقویت مهارت ادراکی در آنان اطلاعاتی را در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد. با امید به ارائه عالی باشد برای ایجاد تصویری کلی و نگاهی دقیق به مسائل آموزش و پرورش کشورمان. موسسه مدارس یادگیرنده مرآت در مسیر «پشتیبانی از مدارس کشور» و تحقق رسالت «رائه راهکارهای عملیاتی به منظور بهبود مستمر کیفیت آموزش و ارتقاء بهره‌وری مدارس در جهت تحقق اهداف آموزشی کشور و بسترسازی برای جامعه آموزشی یادگیرنده»، به منظور دانش‌آموزی برای نیروی انسانی مدارس و افزایش مهارت ادراکی آنان و حرکت از حوزه نظری و رویکرد به حوزه روش و تکنیک اقدام به انتشار مجموعه کتاب‌های دانش‌افزایی کرده است.

کتاب حاضر با توجه به اهمیت موضوع توانمندسازی صلاحیت‌های علمی و تخصصی معلمان کشور، در موسسه مدارس یادگیرنده تألیف و چاپ شده است. این کتاب که حاصل تلاش آقایان دکتر محرم آقازاده و محرم نقی‌زاده می‌باشد، به عنوان راهنمای عمل در اختیار معلمان و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت کشور قرار گرفته است تا به ایشان در طراحی، اجرا و ارزشیابی طرح درس کمک کند. امید است این کتاب یاریگ معلمان مدارس کشورمان در فرایند یاددهی-یادگیری و افزایش صلاحیت‌های آنان باشد.

در پایان، شایسته است به منظور توجه به اسناد بالادستی در تولید این گونه کتاب‌ها دو راهکار از سند تحول بنیادین را یادآوری کنیم.

راهکار ۱۱-۷: توسعه زمینه پژوهشگری و افزایش توانمندی‌های حرفه‌ای به شکل فردی و گروهی میان معلمان و تبادل تجارب و دستاوردها در سطح محلی و ملی و ایجاد فرصت‌های بازآموزی مستمر علمی و تحقیقاتی و مطالعاتی و برگزاری جشنواره‌های الگوی تدریس برتر و اختصاص اعتبارات خاص برای فعالیت‌های پژوهشی معلمان.

راهکار ۱۱-۹: رصد کردن تحولات نظام آموزش و پرورش و تربیت معلم و تحولات علمی در حوزه علوم تربیتی در سطح منطقه، جهان اسلام و بین‌الملل و بومی‌سازی تجربیات و یافته‌های مفید آن‌ها و بهره‌مندی آگاهانه از آن‌ها در چارچوب نظام معیار اسلامی.

امید است این کتاب گامی در مسیر عملیاتی کردن راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش کشورمان و حرکت به سوی کیفیت‌گرایی در تعلیم و تربیت باشد.

● کتاب دوره (دوره آموزش الکترونیک این کتاب)

همچنان که می‌دانیم در حال حاضر سیستم‌های مدیریت یادگیری LMS^۱ یکی از رایج‌ترین و مهم‌ترین بسترهای یادگیری الکترونیکی می‌باشند. چنین سیستم‌هایی بیشتر برای یادگیری‌های رسمی و مدیریت شده راه‌اندازی می‌شوند و همراه با ارائه گواهینامه و اخذ امتیاز از طرف یادگیرنده است. در مقابل، محیط‌های یادگیری فردی (PLE)^۲ الگوهای آینده‌نگران‌تری از یادگیری و دامنه وسیع‌تری از ابزارها را ارائه می‌کنند که با انگیزه بیشتر، تنوع ابزارهای یادگیری بیشتر و محیط سیال‌تری را برای یادگیرنده تدارک دیده و کاملاً به علایق یادگیرندگان گره خورده است.

کتابی که پیش روی شماست نه تنها یک کتاب با انتخاب و علاقه خود شما برای یادگیری بیشتر است، بلکه یک دوره آموزش در بستر LMS و رویکرد PLE به منظور ایجاد یک محیط یادگیری فردی است که به آن «کتاب دوره» اطلاق می‌گردد. شما می‌توانید با ورود به سایت www.yadgirandeh.ir یا اسکن QR آدرس سایت LMS مدارس یادگیرنده در این صفحه از طریق ثبت پین کد درج شده در پشت جلد کتاب، وارد دوره آموزش الکترونیک این کتاب شوید و علاوه بر مطالعه این کتاب از فیلم‌های آموزشی که توسط نویسندگان کتاب تهیه شده است، بهره‌مند گردید. در پایان بعد از مطالعه کتاب و تعامل با پورتال کتاب و مشاهده فیلم‌ها می‌توانید در آزمون‌های این دوره شرکت نموده و گواهینامه این دوره را از موسسه مدارس یادگیرنده مرآت دریافت کنید. لازم به ذکر است هزینه دوره در قیمت پشت جلد کتاب محاسبه شده است و نیازی به پرداخت دیگری نیست.

شناسنامه دوره

■ عنوان دوره آموزش ضمن خدمت: راهنمای عملی تهیه طرح درس

■ این دوره برابر است با کد دوره: ۹۱۴۰۰۳۱۱

■ مدت دوره: ۲۴ ساعت آموزش

■ قیمت دوره: با قیمت کتاب محاسبه شده است.

■ محتوای دوره: کتاب حاضر و فیلم‌های موجود در سامانه LMS

■ محتوای ارزشیابی: ۵۰ درصد محتوای کتاب و ۵۰ درصد فیلم‌های دوره

■ نوع گواهینامه دوره: گواهینامه مدارس یادگیرنده

مراحل ثبت‌نام و اجرای دوره

۱. وارد سایت lms.yadgirandeh.ir شوید.

۲. در صفحه اول سامانه، مشخصات خود را وارد کرده و ثبت‌نام نمایید. پس از ثبت‌نام، نام کاربری و رمز عبور برای شما پیامک خواهد شد.

۳. از قسمت ورود به سامانه، با نام کاربری و رمز عبور خود، وارد شوید.

۴. پس از ورود در قسمت پین‌کد، پین‌کد درج شده در پشت جلد کتاب را وارد کرده و روی دکمه ثبت کلیک نمایید (لازم به ذکر است هر پین‌کد فقط برای یک دوره آموزشی اعتبار دارد).

۵. قبل از آغاز دوره حتماً آیین‌نامه دوره را به‌دقت مطالعه نمایید.

۶. پشتیبانی آنلاین از طریق سایت www.yadgirandeh.ir یا پیام‌رسان‌های اعلام شده در سایت صورت خواهد گرفت.

۷. از طریق کانال‌های اعلام شده در سایت www.yadgirandeh.ir می‌توانید در جریان دوره‌های دیگر قرار بگیرید.